

Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 16 hallituksen esitykseen tullitariffeja ja kauppaa koskevaan yleissopimukseen liitettyyn Suomen tullimyönnytysluetteloon tehdyn muutoksen hyväksymisestä ja laiksi tullitariffin muuttamisesta

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 15 päivältä toukokuuta 1986 lähettänyt hallituksen edellä mainitun esityksen n:o 56 ulkoasiainvaliokuntaan.

Ulkoasiainvaliokunta on pyytänyt asiasta valtiovarainvaliokunnan sekä maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunnot, jotka ovat tämän mietinnön liitteinä.

Asian johdosta ovat olleet kuultavina vt. lähetystöneuvos Matti Pullinen ulkoasiainministeriöstä, ylitarkastaja Lasse Valtonen valtiovarainministeriöstä, erikoistutkija Heimo Hanhilahti maa- ja metsätalousministeriöstä, vt. hallitusneuvos Matti Vuoria kauppaja teollisuusministeriöstä, osastopäällikkö Markku Suojanen Maataloustuottajain Keskusliitto ry:stä sekä kauppatieteiden maisteri Mikael Storsjö Agro-Trade Oy:stä.

Käsiteltyään asian ulkoasiainvaliokunta esittää kunnioittaen seuraavaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että rehukäyttöön tuotavien lupiininsiementen tullisuojan korottamiseksi muutetaan Suomen tullisidontaluetteloa. Samassa yhteydessä lupiininsiemenille ehdotetaan määrättäväksi 1,50 markan suuruinen tuontitulli. Lisäksi ruokaperunan tullia ehdotetaan korotettavaksi 0,60 markkaan kilolta.

Rehukäyttöön tarkoitetut lupiininsiemenet saatettiin tuontilisensioinnin piiriin vuoden 1985 elokuun alusta voimaan tulleella asetuksen muutoksella (680/85). Lisensiointi oli tarpeen, koska GATT-sidontan vuoksi tuontia ei olisi voitu säännellä tuonnin yhteydessä kannettavalla tullilla tai tuontimaksulla. Lisensioinnin tultua voimaan ei tuontilisenssejä ole myönnetty toistaiseksi. Kun on pidetty tarpeellisenä, että lupiininsiementen hintatasoon voitaisiin vaikuttaa myös tullin avulla, Suomi irtisanoi lokakuussa 1985 GATT:n sihteeristölle tekemällään ilmoituksella rehutarkoituksiin käytettävien lupiininsiementen tullisidontan. Irtisanomismenettelyn edellyttämän neuvottelumääräajan umpeuduttua on Suo-

mi ilmoittanut saattavansa irtisanomisen voimaan.

Ruokaperunan tuontia voidaan säädellä lisensioinnilla ja tullilla. Nykyinen tullitaso on 14—25 % tai vähintään 11—37 penniä kilolta. Tämä ei kuitenkaan riitä tasaamaan perunan kotimaisen hinnan ja maailmanmarkkinahinnan välistä eroa, minkä vuoksi tullia olisi korotettava.

Hallituksen esityksen sisältämät järjestelyt esitetään toteutettavaksi siten, että Suomen tullimyönnytysluetteloa muutettaisiin poistamalla siitä tullitariffin nimikkeeseen 12.03 kuuluvat rehutarkoituksiin käytettävät lupiininsiemenet. Lisäksi ehdotetaan tullitariffilakiin liittyvää tullitariffia muutettavaksi siten, että rehutarkoituksiin tuotavalle lupiininsiemenelle säädetään 1,50 markkaa/kilo suuruinen tulli. Tullitasoa määrittäessä on otettu huomioon lupiininsiemenen valkuais- ja rehuarvo sekä siitä nykyisin kannettava valkuaisvero. Perunan tuontitullin saattamiseksi perunan kotimarkkinahinnan ja maailmanmarkkinahinnan eron edellyttämälle tasolle ehdotetaan tullitariffin nimikkeeseen 07.01.A kuuluvien perunoiden tullit säädettäväksi 25 %:ksi ja vähimmäistullit 0,60 markaksi kilolta.

Lupiininsiemenen tullisidontan irtisanominen mahdollistaa tullin tai tuontimaksun kantamisen. Kun ehdotettu 1,50 markan tullitaso rajoittanee tuonnin kuitenkin nykyiselle tasolle, muutoksella ei ole välittömiä valtiontaloudellisia vaikutuksia. Jos ruokaperunaa joudutaan tuomaan maahan, lisääntyvät valtion tullitulot.

Suomen GATT:n sihteeristölle tekemään ilmoituksen perustuva tullisidontaluettelon muutos koskee tullin määrää ja kuuluu siten lainsäädännön alaan. Tämän vuoksi eduskunnan hyväksyminen muutoksen osalta on hallitusmuodon 33 §:n nojalla tarpeen. Sidontaluettelon muutoksen voimaan saattaminen sisäisessä lainsäädännössä edellyttää muutoksen hyväksymistä koskevan lain säätämistä. Tullitariffin muutosta koske-

va lakiehdotus on käsiteltävä verolainsäätämisjärjestyksessä.

Hallituksen esityksen perustelujen, valtiovarainvaliokunnan sekä maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntojen ja saatujen selvitysten nojalla ulkoasiainvaliokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien ehdotusten hyväksymistä.

Edellä esitettyyn viitaten ulkoasiainvaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta hyväksyisi sen tullitariffeja ja kauppaa koskevaan yleissopimukseen

seen liitettyyn Suomen tullimyönnytysluetteloon Suomen 18 päivänä lokakuuta 1985 tekemään ilmoitukseen perustuvan muutoksen, joka vaatii Eduskunnan suostumuksen.

Samalla valiokunta ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset hyväksyttäisiin muuttamattomina.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1986

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Liikanen, varapuheenjohtaja Zilliacus, jäsenet Aaltonen, Elo, Helminen, Hetemäki-Olander, Kanerva, Korte-

salmi, E. Laine, Pursiainen, Suominen, Tuomala ja Väänänen sekä varajäsenet Paasilinna ja Pohjala.

EDUSKUNNAN
VALTIOVARAINVALIOKUNTA

Liite 1

Helsingissä

12 päivänä kesäkuuta 1986

Lausunto n:o 1

Ulkoasiainvaliokunnalle

Ulkoasiainvaliokunta on 3 päivänä kesäkuuta 1986 päivätyssä kirjelmässä pyytänyt valtiovarainvaliokunnalta kiireellisesti lausuntoa hallituksen esityksestä n:o 56 tullitariffeja ja kauppaa koskevaan yleissopimukseen liitettyyn Suomen tullimyönnytysluetteloon tehdyn muutoksen hyväksymisestä ja laiksi tullitariffin muuttamisesta.

Tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT) puitteissa on eräiden tuotteiden tullisuoja sidottu tietyille enimmäistasolle. Lupiininsiemenen enimmäistulli on sidottu 0-tasolle. Tämä merkitsee sitä, että lupiininsiemenestä ei voida tuonnin yhteydessä kantaa tullia eikä tuontimaksua. Maahan tuotavien lupiininsiementen hintatasoon tulisi kuitenkin voida vaikuttaa myös tullin avulla. Tämän vuoksi Suomi irtisanoi 18 päivänä lokakuuta 1985 GATTin sihteeristölle tekemällään ilmoituksella rehutarkoitukseen käytettyjen lupiininsiementen tullisidonnan. Neuvottelumääräajan kuluttua umpeen Suomi on ilmoittanut saattavansa irtisanomisen voimaan. Tullisidontaluettelon muutoksen saattaminen sisäisesti voimaan edellyttää toteutetun irtisanonnan hyväksymistä koskevan lain säätämistä.

Suomen tullimyönnytysluetteloa ehdotetaan muutettavaksi poistamalla siitä tullitariffin nimikkeeseen 12.03 kuuluvat rehutarkoituksiin

käytettävät lupiininsiemenet. Tullitariffia ehdotetaan muutettavaksi siten, että rehutarkoituksiin tuotavalle lupiininsiemenelle säädetään 1,50 mk/kg suuruinen tulli. Perunan tuontitullin saattamiseksi perunan kotimarkkinahinnan ja maailmanmarkkinahinnan eron edellyttämälle tasolle ehdotetaan tullitariffin nimikkeeseen 07.01.A. kuuluvien perunoiden tulli säädettaväksi 25 prosentiksi ja vähimmäistulli 0,60 markaksi kilolta.

Valiokunta on käsitellyt asian. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt omalta osaltaan asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä. Valiokunta kuitenkin samalla toteaa, ettei ehdotuksen mukaisia verotustoimenpiteitä voida sinänsä pitää lupiin osalta joka suhteessa verotuksellisesti tasapuolisina, mutta valiokunta toteaa, että lakiehdotusten tarkoituksenmukaisuus tulee ratkaista ensisijaisesti muilla perusteilla.

Pyydettynä lausuntonaan valtiovarainvaliokunta kunnioittaen esittää,

*että ulkoasiainvaliokunta ottaisi edellä lausutun huomioon mietintöä laaties-
saan.*

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja Muurman, jäsenet Ajo, Alppi, Impiö, Joutsenlahti, Koskeniemi, Linna, Malm,

Mäki-Hakola, Poutanen, Rosnell, Rönholm, Sutinen, Tenhiälä, Tikka ja Tuovinen sekä varajäsenet Lahti-Nuuttila, Manninen ja Sasi.

EDUSKUNNAN
MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNTA

Liite 2

Helsingissä
3 päivänä lokakuuta 1986
Lausunto n:o 2

Ulkoasiainvaliokunnalle

Ulkoasiainvaliokunta on kirjeellään 3 päivänä kesäkuuta 1986 pyytänyt maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunnon hallituksen esityksestä n:o 56 tullitariffeja ja kauppaa koskevaan yleissopimukseen liitettyyn Suomen tullimyönnytysluetteloon tehdyn muutoksen hyväksymisestä ja laiksi tullitariffin muuttamisesta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina ylitarkastaja Lasse Valtonen valtiovarainministeriöstä, agronomi Markku Suojanen Maataloustuottajain Keskusliitosta, agronomi Ola Rosendahl Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbundista, toimitusjohtaja Casten Idström Agro-Trade Oy:stä ja toiminnanjohtaja Leena Simonen Kuluttajaneuvontaliitto ry:stä.

Hallituksen esityksen mukaan Suomen tullimyönnytysluetteloa ehdotetaan muutettavaksi poistamalla siitä tullitariffin nimikkeeseen 12.03 kuuluvat rehutarkoituksiin käytettävät lupiininsiemenet. Lupiininsiementen tullisuojan saattamiseksi tarkoituksenmukaisen rehupolitiikan hoitamisen edellyttämälle tasolle ehdotetaan tullitariffilakiin liittyvää tullitariffia muutettavaksi siten, että rehutarkoituksiin tuotavalle lupiininsie-

menelle säädetään 1,50 markkaa/kg suuruinen tulli. Tullitasoa määrittäessä on otettu huomioon lupiininsiemenen valkuais- ja rehuarvo sekä siitä nykyisin kannettava valkuaisvero.

Lisäksi ehdotetaan perunan tuontitullin saattamiseksi perunan kotimarkkinahinnan ja maailmanmarkkinahinnan eron edellyttämälle tasolle tullitariffin nimikkeeseen 07.01 A. kuuluvien perunoiden tulli säädeettäväksi 25 prosentiksi ja vähimmäistulli 0,60 markaksi kilolta.

Maa- ja metsätalousvaliokunta on lausuntoa valmistellessaan tarkastellut hallituksen esitystä toimialansa perusteella pelkästään maatalouspolitiikan kannalta. Esityksessä mainituista syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta katsoo, ettei ehdotetuilla muutoksilla ole sellaisia vaikutuksia, jotka asettaisivat esteitä muutosten toteuttamiselle.

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta esittää kunnioittaen lausuntonaan,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Nieminen, jäsenet Aaltio, von Bell, Jyrkilä, Kautto, Koskinen,

Rajamäki, Rantanen, Raudaskoski, Saarikoski, Tähkämaa, Törnqvist ja Westerlund.